

O B S A H

Předmluva k českému vydání	5
Předmluva k ruskému vydání	6
I. Základní pojmy atomové fysiky	11
Některé definice a konstanty	11
Základní fysikální konstanty	11
Radioaktivní procesy	11
Jednotky radioaktivity	15
Jednotka α a β aktivity	15
Jednotky koncentrace radioaktivních látek v kapalinách a plynech	16
Jednotky γ aktivity	16
Jednotky intenzity a fysikální dávky	17
Ekvivalenty rentgenu	18
Jednotky fysikální dávky pro korpuskulární záření (α a β částice, protony, jádra odrazu atd.)	18
Závislost mezi vahou radioaktivních látek v g a aktivitou v jednotkách curie	19
Radioaktivní rozpad	20
Některé charakteristiky radioaktivních prvků	24
Vzácné přirozeně radioaktivní prvky	24
Složení přirozeného uranu	24
Odštěpky s dlouhou životností, jež mají technický význam .	24
II. Maximálně přípustné dávky vnějšího a vnitřního ozáření, jak je doporučuje zahraniční literatura	25
Nejvyšší přípustné dávky a intenzity vnějších proudů ionisujícího ozáření (při osmihodinovém ozáření šestkrát týdně)	25
Váha a rozměry kritických orgánů „standardního“ člověka, jak jsou přijaty v dálce uváděných výpočtech nejvyšších přípustných koncentrací	25
Nejvyšší přípustné koncentrace radioaktivních látek ve vodě podle <i>Morgana a Forda</i>	25
Nejvyšší přípustné koncentrace radioaktivních látek v pitné vodě a ve vdechovaném vzduchu	26
Jednorázová nejvyšší množství radioaktivních látek vnikajících do organismu nešťastnou náhodou (bodnutím, injekcí, znečištěním otevřené rány)	31

Jednorázová nejvyšší přípustná množství radioaktivních látek vnikajících při nešťastné náhodě vdechnutím do organismu	34
III. Ochrana před γ paprsky a před brzdným zářením betatronů (široký svazek)	40
Universální tabulky pro výpočet ochrany před γ paprsky	40
Příklady výpočtu stínicí vrstvy	42
I. skupina. Ochrana bez zástěn	43
II. skupina. Ochrana podle násobnosti oslabení fysikální dávky	44
III. skupina. Ochrana podle násobnosti oslabení dávky	45
IV. skupina. Výpočet stínicí vrstvy podle dané aktivity	46
V. skupina. Výpočet stínicí vrstvy podle vztahu mezi dobou ozáření, vzdáleností a bezpečnostním faktorem	47
VI. skupina. Přibližný výpočet stínicí vrstvy podle polotloušťek	48
VII. skupina. Výpočet stínicí vrstvy u složitého spektra (nemonochromatický zdroj)	49
VIII. skupina. Stínicí vrstva podle násobnosti oslabení specifické aktivity	51
IX. skupina. Oslabení γ paprsků ve stínicí vrstvě s přihlédnutím k „šikmým“ paprskům	52
O přesnosti metody	54
Tloušťka olověné stínicí vrstvy pro různé násobnosti oslabení k γ paprsků (široký svazek)	56
Tloušťka železné stínicí vrstvy pro různé násobnosti oslabení k γ paprsků (široký svazek)	58
Tloušťka betonové stínicí vrstvy pro různé násobnosti oslabení k γ paprsků (široký svazek)	60
Tloušťka vodní stínicí vrstvy pro různé násobnosti oslabení k γ paprsků (široký svazek)	62
Oprava d_0 s ohledem na působnost „šikmých“ paprsků	64
Ochrana před γ paprsky radia, radioaktivního kobaltu a cesia	65
Tloušťka stínicí vrstvy v cm před γ paprsky radia, jež zaručuje snížení dávky záření na nejvyšší přípustnou dávku (0,05 r za 6 hodin)	65
Oprava k tabulce 21 (pro radium) podle doby ozáření	66

Tloušťka stínicí vrstvy v cm před γ paprsky Co^{60} , jež zaručuje snížení dávky záření na nejvyšší přípustnou dávku (0,05 r za 6 hodin)	67
Oprava k tabulce 23 (pro radioaktivní kobalt) podle doby ozáření	68
Tloušťka stínicí vrstvy v cm před γ paprsky Cs^{137} , jež zaručuje snížení dávky ozáření na nejvyšší přípustnou dávku (0,05 r za 6 hodin)	69
Opravy k tabulce 25 (pro cesium) podle doby záření	70
Ochrana před brzdným zářením betatronů	70
Fano-úv faktor B (h , x , Z) započítávající mnohonásobný rozptyl ve stínicí vrstvě	72
IV. Kvantitativní údaje o koeficientech absorpce v úzkém svazku γ paprsků	74
Lineární koeficienty absorpce μ úzkého svazku γ paprsků (v cm^{-1}) u základních stavebních hmot	74
Lineární koeficienty absorpce μ úzkého svazku γ paprsků (v cm^{-1}) u kovů	75
Hmotové koeficienty absorpce μ/ρ (v cm^2/g) úzkého svazku γ paprsků u lehkých prvků	77
Lineární koeficienty absorpce μ γ paprsků u Co^{60}	79
Energie γ kvant E_{\min} , při níž lineární koeficient absorpce μ γ paprsků v úzkém svazku dosahuje minima	79
Hmotové koeficienty skutečné absorpce γ paprsků v cm^2 ($\gamma = \rho\beta + \tau + K$)	80
Úplný kvantový rozptyl ϱ_e vztahující se k jednomu elektronu, vypočítaný podle vzorce Kleina-Nišiny-Tamma	82
Koeficienty přechodu od lineárních k hmotovým atomovým a elektronovým koeficientům oslabení	82
V. Samopohlcování γ paprsků v rozměrnějších zdrojích	83
Samopohlcování γ paprsků ve zdrojích různých tvarů podle Dixona	83
Samopohlcování γ paprsků ve válcovitých zdrojích podle E. Kovaleva	84
VI. Kvantitativní data o α a β částicích	85
Dolety α častic R ve vzduchu, biologické tkáni a hliníku	85
Maximální dolety β častic R_β	86
Polotloušťka $\Delta_{1/2}$ β častic v hliníku	87
Faktor samopohlcování p β paprsků ve vzorku	87
Geometrická oprava při měření β aktivity okénkovými počítací	88
Charakteristiky β záření radioaktivních isotopů	89

VII. Radioaktivní prvky jako γ zářiče	91
Popis tabulek	91
γ konstanty radioaktivních prvků	93

P rílohy

Příloha 1. Prozatímní nejvyšší přípustné hladiny ionisujícího záření	131
Nejvyšší přípustné dávky vnějšího ozáření	131
Nejvyšší přípustné toky γ kvant/cm ² sec podle energie	132
Nejvyšší přípustné toky $N\beta$ častic/cm ² sec podle energie	133
Nejvyšší přípustné toky tepelných, pomalých, středních, rychlých a velmi rychlých neutronů	134
Nejvyšší přípustné koncentrace radioaktivních látek ve vodě, otevřených nádržích a ve vzduchu pracovních místností	137
Nejvyšší přípustné znečištění předmětů v ústavech, kde se pracuje s radioaktivními látkami	139
Příloha 2. Hustota některých látek	140
Hustota olovnatých skel	140
Příloha 3.	
Chemické složení betonu	141
Prvky obsažené v betonu	141
Příloha 4.	
Hodnoty e^x a e^{-x}	142
Příloha 5.	
Hodnoty Kingovy funkce	146
Literatura	147